GELYKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

Ao. 1800. No. 77

DE NIEUWE HAAGSE NEDERLANDSE COURANT

Woensdag 14 Mey.

HET ZESDE JAAR DER BATAAFSCHE VRYHEID.

ITALIEN.

NAPELS, *den* 15 *April.* Het is thans bepaald, dat onze doorlugte souvereinen in het begin van Mei aanstaande in deze hoofdstad zullen terug komen. De 14.0 man Russische troupen, die van *Otrante* verwagt worden, zullen deeklyk niet voor den 21 dezer maand aankomen.

Wy ontvangen de zekere tyding, dat het Fransch oorlogschip *Guillaume Tell*, door twee Engelsche oorlogschepen, na een gevegt van 4 uuren genomen is, in welk gevegt de Franschen 400 dooden en gekwetsten, en de Engelschen er 90 hadden. De *Guillaume Tell* had *Malta* eenige dagen voor het gevegt verlaten; het had veele rykdommen aan boord, welken de Franschen van dat eiland hadden weggenomen, als ook Malteesche patriotten en andere lieden, welken het, met de rykdommen naar *Frankryk* wilde voeren. Dit schip is een fregat en verscheiden transportschepen, die insgelyks van *Malta* waren vertrokken, en van welken de Engelschen zig meester hadden gemaakt, naar *Palermo* gebragt. Men verzekert, dat aan boord van deze onderscheiden vaartuigen zig zes millioenen aan contanten, en 1600 soldaaten bevinden, die naar *Frankryk* keerden.

ROVEREDO, *den* 28 *April.* Door den kapitein, graave van *Scherfenberg*, welke als courier hier door naar *Weenen* is gegaan, heeft men berigt ontvangen, dat de slag by *Voltri* op den 18 dezer maand van des morgens 3 tot des avonds 11 uur heeft geduurd. Gedurende dien slag commandeerde de dappere *Melas*, ondanks zyne hooge Jaaren en zwakke gezondheid, te voet en klom gestadig berg op berg af. Het verlies van den vyand bestaat, behalven de dooden en gekwetsten, aan gevangenen in 2 generaals, 4 brigade chefs, 200 officieren en 2000 gemeenen, ook werden 20 stukken kanon en al de krygsbehoeften enz. veroverd. De Keizerlyken hadden niet meer dan 500 dooden en gekwetsten. Na den slag hebben de corps van de generaals *Melas*, *Hohenzollern* en *Ott* zig op de hoogten van *Genua* vereenigd. Het hoofdkwartier is te *Sestri*. Gemelde graaf van *Scherfenberg* had een veroverd Fransch vaandel en een zemelbrood by zig, het welk 2 lood weegt en in *Genua* 4 kreutzers kost. Het overschot der Franschen is in *Genua* ingesloten. Dezulken, welken nog in staat zyn de wapens te voeren maken 8000 man uit. Het getal der zieken en gekwetsten bedraagt niet minder dan 12000. De boeren van *Finale*, van *Oneglia* en van het geheel Genueesch kustenland deden den Keizerlyken voortreffelyke diensten. De Genueesche generaal *Assereto*, die tot de Keizerlyken is overgegaan, ondersteunde met de insurgenten den generaal van *Hohenzollern* ongemeen.

Eenige duizend Franschen zworven op de bergen en werden door de boeren overal vervolgd. De hoop van *Massena*, om van den kant van *Nizza* en *Finale* door den generaal *Suchet* lugt te bekomen, is nu ook verydeld, wyl de generaal *Elsnitz* op den 19 den generaal *Suchet* geslagen heeft en nu zo versterkt is, dat hy den vyand verder het hoofd kan bieden. *Genua* moet nu door geweld, of door hongersnood, of by kapitulatie vallen.

Ander ROVEREDO, *den* 28 *April.* De Franschen in *Genua* hebben, naar men verneemt, reeds verzogt te kapituleren, weshalven de kwartiermeester generaal *von Zach* derwaard gezonden werd. De generaal *Massena* had, door het afzenden van eenen officier met eenen trompetter, dien hy in het Keizerlyk hoofdkwartier te *Sestri di Ponente* zond, om de afzending van eenen gevolmagtigden doen verzoeken; doch de Keizerlyken zullen de voorwaarden zo gemaklyk niet maken, als *Massena* het wel zou willen, wyl men zegt, dat hy eenen vryen aftogt vraagt, waartoe de omstandigheden, waarin hy zig bevind, niet geschikt zyn.

De Franschen hebben alle vreemdlingen uit *Genua* verdreven, en zelfs de Keizerlyke krygsgevangenen, die er zig bevonden, uit gebrek aan levensmiddelen, in vryheid gesteld. Dit is reeds den 13 geschied.

FLORENCE, *den* 26 *April.* De generaal majoor *Sommariva* heeft by wege van officieel bericht bekend gemaakt, dat volgens de by hem ingekomen tydingen de generaal *Massena* den 18 April geheel geslagen, en met het overschot zyner armée binnen *Genua* gevlucht was. Dat offchoon er nog geene omstandige berichten van den commandant en chef waren ingekomen, hy generaal majoor echter het publiek de tydingen die hy van den generaal *Ott* had ontvangen, niet wilde onthouden. Dat in den laatsten beslissenden aanval, den 18 door de groote armée der Oostenrykers op de Franschen gedaan, de generaal en chef den colonel *Richter* met 4 bataillons gedetacheerd had, om den vyand, in den omtrek van *Pra*, in den rug te vallen. Hy zelf tastte te *Voltri* den linker vleugel des vyands aan, en had het geluk den vyandelyken generaal *Dombrowski* uit zyne zeer sterke positie te verdryven, en hem uit de stad zelve met een merkelyk verlies te doen wyken. In die actie werd er door de Oostenrykers een vaandel veroverd en omtrent duizend man krygsgevangen gemaakt. Er zouden er zeker meer zyn gemaakt, indien de Oostenrykfche troepen niet door een zeer langdurig gevecht en eenen zeer moeilyken marsch waren afgemat geweest; aangezien de Franschen, tusschen *Savona* en *Voltri* afgesneden, zich al vechtende eenen doortocht baanen moesten naar *Voltri*, dat slechts door twee Compagnien infantery bezet was. Het verlies van den vyand is zoo groot, (zegt de generaal majoor *Sommariva*) dat *Massena* met slechts 6 à 7000 man binnen *Genua* de wyk genomen heeft. De niettegenstaande bied die generaal den hardnekkigsten tegenstand, om de haven en de stad te behouden. De Oostenrykfche generaal en chef was den 21 met zyn hoofdkwartier te *Sestri* op de Westkust. De lieutenant generaal *Ott* te *Morta* en de lieutenant-generaal *Hohenzollern* te *St. Cipriano*.

DUITSCHLAND en aangrenzende Ryken.

KEULEN, *den* 4 *Mey.* Gister avond te negen uur floegen de gevangenen in het regthuis alhier aan het muiten, en na den gevangenbewaarder mishandeld en de wagt verweldigd te hebben, gelukte het agt van dezelven te ontsnappen. De policy was aanstonds op de been, de poorten werden gesloten, de gewapende burgers kwamen den municipalen bestuurderen te hulp, zo dat te twee uur na middenagt zeven van de ontvlugten weder gevat waren.

De gewezen ridder *de Bouflers* is den 28 laatstleden, van *Berlyn* komende, door *Maastricht* naar *Parys* vertrokken.

RASTADT, *den* 5 *Mey.* De Franschen zyn van onze zyde nog niet op *Renchen* voortgerukt. Zy gebruiken al hunne magt tegen *Kray*. In onze omstreeken zyn noch Oostenrykers noch Franschen. De generaal *Starray* is met zyn corps van *Pforzheim* tot *Tubingen* geposteerd, alwaar hy gemeenschap met het groot leger heeft.

EXTRACT van eenen brief uit ULM, *van* 5 *Mey.* „ Wy staan op nieuw het toneel van een oorlog te worden, van welken de gelukskans ieder oogenblik verandert. Men trekt hier van alle kanten zamen. De bagaazien en alle de administratien van het leger, eene menigte heeren, amptenaaren en uitgeweeken priesters van de zoomen des *Rhyns* bevinden zig hier. Er is geen enkel logement meer te vinden."

„ De generaal *Kray* is met zyn leger naar den *Donau* terug getrokken, en heeft de positie tusschen *Moeskirch* en *Pfullendorp* in eene groote vlakte genomen. De beide legers willen (even als de aartshertog *Karel* en *Jourdan* voorleden Jaar) derzelver kragten beproeven, en elkander eenen slag leveren, die het lot van *Zwaben* zal beslissen. Volgens de laatste tydingen kunnen de beide legers elken dag elkander ontmoeten, en wy verwagten, elk oogenblik de tyding van eenen zwaaren slag. De hospitaalen en depôts hebben heden middag bevel ontvangen, om agter de *Iller* terug te trekken; een bewys van de aanstaande eener bataille. Men leeft in hoop, en natuurlyk wenscht men het hier, dat dezelve gelukkig voor de Oostenrykers zal zyn, aangezien het groot getal kavalery, welk zy hebben."

EXTRACT van eenen brief uit STUTGARDT, *van den* 5 *Mey.* „ Men verzekert heden, dat de generaal *Lecourbe* van het *Reinthal* eene beweging voorwaarts naar den kant van *Vorarlberg* heeft gemaakt, dat hy over den *Rhyn* getrokken is, doch dat men hem had terug gedreven."

„ By ons is alles in alarm. De magazynen zyn van den *Rhyn* naar *Ulm* en *Dillingen* vervoerd, een gedeelte ook naar *Heilbron*. De hertog is nog niet vertrokken, maar alles is tot zyn vertrek gereed. Het corps, welk tusschen de *Nekker* en de *Mein* was geposteerd, onder de bevelen van den generaal *Szenskirensky*, trekt thans by *Heilbron* zamen. Hetzelve is 4000 man sterk."

„ De generaal *Moreau* bevind zig tegen over den generaal *Kray* met zyn ganfch leger en heeft het distrikt van *Schafhouse* tot *Offenburg* bezet. Men ziet dagelyks eene generaale bataille te gemoet."

STUTGARDT, *den* 8 *Mey.* Na dat de Franschen by *Kehl* over den *Rhyn* teruggetrokken waren, zyn de Keizerlyken den 28 April weder binnen *Offenburg* getrokken.

In het eerst zeide men, dat een gevegt by *Offenburg* enz. aanleiding tot den terugtogt der Franschen had gegeven; doch men verneemt men, dat deze terugtogt meer vrywillig geschied is, en met verwyderde positien van het Fransch leger in de *Brisgow* in betrekking staat.

Het gerugt, dat het Fransch centrum onder den generaal *St. Cyr*, het welk in de *Brisgau* was doorgedrongen, door den generaal *Kray* van *Freyburg* terug geslagen en weder over den *Rhyn* was gedreven, word tot heden nog niet bevestigd.

FRANKFORT, *den* 7 *Mey.* Gister luisterde men elkander hier in, dat de Franschen de blokade van *Genua* hadden doen opbreken.

In onze omstreeken houden de Franschen zig stil. Ondertusschen zyn hier alleen de Mentzische troupen en de landstorm.

BATAAFSCHE REPUBLIEK.

AMSTERDAM, *den* 12 *Mey.* Den 10 en 11 deezer zyn in Texel binnen gekomen, W. Hinderson van Philadelphia; A. Jonkes van Bourdeaux; P. H. Lund van Dronthem; en C. Dykes uit Noorwegen; en na Zee gezeild J. Hewetz na Cadix.

Den 9 Mey in 't Vlie niets gepasseert.

Aan deze Stad zyn gekomen, J. A. Oxholt van Barcelona; E. Alberts van Fryburg; O. Geerts van Arendaal; I. Winther van Nordkiøping; D. J. Mooy uit Noorwegen; R. F. J. Dood van Klyncoord; A. Heere van Geveradorff; A. Jans, H. J. Deuntjer, G. J. Orfel, C. Willems, W. Elias, J. Feye, H. B. Schroeder, T. Uden, F. Kievit, T. Sweerts, H. H. Methima, H. Hendriks, P. J. Flonk, J. A. Lukken en H. H. Bleeker van Hamburg; H. Pieper en D. Brinkman van Bremen; A. Bonnes, J. Meynes en A. A. Swart van Embden.

'sHAGE, *den* 13 *Mei.* In de zitting der *eerste Kamer* van gister zyn onderscheiden rapporten, requesten en andere stukken gelezen, waarna de vergadering tot Dingsdag ogtend ten half elf uur wierd gescheiden.

De generaal *Augereau* vertrekt morgen met zynen gebeelen staf naar *Groningen*. Vervolgens zal hy eene reis door de bataafsche republiek doen, om al de plaatzen van verdediging te

bezigtigen, en de revue te doen overal de troupen, onder zyne bevelen.

Het *officieel* dagblad van *Frankryk* geeft in dato den 19 *Floréal* (9 Mei) eene tweede *telegrafische depeche*, welke de oorlogsminister daags te vooren had ontvangen, bevestigende het geen men omtrent de behaalde overwinning van het Fransch leger op dat van den generaal *Kray* bekend gemaakt had. Wy geven deze tydingen zo als wy die uit *Frankryk* bekomen, zonder ons de minste aanmerkingen dienaangaande te veroorloven: de verhaalen der Oostenrykfche generaals, en vooral de positien der legers na de schokken, die dezelve zouden geleden hebben, of der overwinningen, die men aankondigt, zullen het best van alles den waaren staat der zaaken bewyzen.

Eenige Fransche papieren melden de aankomst van *Buonaparte* te *Geneve*.

Brieven uit ENGELAND van den 1 Mey (over *Frankryk*) melden het volgende:

Men gelooft, dat al de oorlogschepen en al de troupen in Russischen dienst, die zig te *Guernsey* en *Jernsey* bevinden, naar hun land zullen keren, zo dra de Baltische zee zal open zyn. Althans een brief uit *Scheerness* van den 28 April meld, dat de oorlogschepen van zyne Rus-Keizerlyke Majesteit binnen kort uit die haven moeten vertrekken; hebbende bevel, om naar *Rusland* te keren. Die, welken eenige reparatie nodig hebben, zullen zo spoedig mogelyk in staat gesteld worden, om de reis te doen.

De Fransche papieren en brieven van den 9 dezer maand behelzen niets belangryks. Te *Calais* waren 101 Fransche krygsgevangenen, allen zeelieden, aangekomen. En te *Cherbourg* 125 andere uitgewisselde zeelieden.

*** Heeden zyn Ondertrouwd,
Monster J. KOUWENHOVEN,
8 Mey 1800. en
MARIA PYNACKER.

*** Heden is myne geliefde Huisvrouw, J. C. BOVAY, gelukkig verlost van een welgeschapen ZOON.
Utrecht G. BYRDE,
den 11 Mey 1800. Fransch Kostschoolhouder.

LEEUWARDEN, den 6 Mey. Heden avond ongeveer half zeven uur, overleed alhier na eene Ziekte van eenige Dagen, in het 63ste Jaar, Jr. WILCO HOLDINGA TJALLING CAMSTRA, *Baron* THOE SCHWARTSENBERG en HOHENLANSBERG, voormaals Grietman over Wonseradeel, Gedeputeerde Staat van Vriesland, en Meesterknaap van het Provintiaal Jachtgerigt.

*** LINGEN, den 8 Mei 1800. Heden nacht, omtrent twaalf uren, is in den ouderdom van ruim örie en zestig Jaren, aan de gevolgen eener beroerte, alhier overleden de Hoog Ed. Gestr. Heer Mr. L. P. VAN DE SPIEGEL, laatst Raad Pensionaris en Groot Zegel Bewaarder van Holland en West-Friesland.

Op Order van zyn MAJESTEIT den KONING van PRUISSEN, adverteeren Hoogstdeszelfs Barquiers COHEN en COMP., dat zy op den 2 Juny aanstaande en volgende dagen, ten Comptoire van de Cassiers BECK en LODEWYKS, te Amsterdam, zu len afiossen, DUIZEND OBLIGATIEN, La. B., No. 1001 à 2000, te zamen een Milioen Guldens, op den 22 July 1793, ten hunne Comptoire voor Reekening van Hoogstgemelde Zyne Majesteit genegotieerd; wordende de Houders, zo wel van deze, als van de nog onafgeloste OBLIGATIEN in April losbaar geweest, verzocht, de Penningen ten spoedigsten te ontfangen, alzo dezelve voor hunne Reekening en risico zullen blyven leggen; en *zullen* ook op gemelde tyd, by gemelde Cassiers worden betaald alle de op 1 Juny aanstaande vervalleenen INTREST-COUPONS, zo wel van de opgemelde Negotiatie La. B. C. D. en E. als van die in 1799, ten Comptoire van de Gebroeders COHEN en COMP. genegotieerd.

Alle die genen, die iets te pretenderen hebben van, of verschuldigt zyn aan den onder sequestratie gestelde Boedel van NICOLAAS SCHIEVEEN Azn. en MARGARETHA JOHANNA RODENBURG, Echte Lieden woonende te Schiedam, gelieven daar van opgave en betaling te doen aan de Notarissen *A. J. de Moraaz*, Mr. *J. Burgerhoudt* en *C. G. Schoom* te Schiedam voornt., als gestelde Sequesters in denzelven Boedel.

Alle de geenen, dewelke uit hoofde van Huisschulden of Leverantien, eenige pretensie mogten hebben ten laste van wyle Mr. *Abraham Daniel Guicherit*, in leeven Solliciteur Militair alhier in 's Hage, kunnen daar van betaling bekomen op aanstaande Zaturdag, des voormiddags van 9 tot 12 uuren, ten Comptoire van Mr. *J. J. Vaissiere* op de Pavijoensgragt.

*** Men vraagd tegens den *eersten Juny aanstaande*, een BURGER DOCHTER van de *Gereformeerde Godsdienst*, in de dertig Jaaren Oud, waarvan men voldoende getuigen kan bekomen, en welke Stoppen, Naayen, en liefst wat Kappen kan. Addres by de Erven de *Agé*, Boekverkoper in de *Vlamingstraat*, in 's HAGE. *De Brieven Franco.*

A. VAN DER WERFF, B. VAN DER WERFF, O. J. VAN WAGENINGEN, H. BOONEN en G. VISSER, Makelaars, zullen op Vrydag den 16 Mey 1800, 's namiddags ten 3 uuren, in het Venduhuis *de Goude Molen*, te Dordrecht in Veiling Verkopen: 2000 Narva Balken, van 18, 20 en 24 voet. 3000 Gryne en Vuure Koperwykse Balken, voets en ondervoets, van 18 tot 30 voet. Voorts Kolders en Noordse Deeltjes. Welke voorsz. HOUTWAREN, twee Dagen voor de Verkooping genommert zullen leggen, de Narva Balken in 't Maartensgat en de Coperwykse Balken in de Nieuwe Haven, het overige in de Lootsen van *H. Vriesendorp* en *Zoon*.

**** ALLART PONSE, Notaris in 's Hage, zal op Maandag den 19 Mey 1800, 's avonds ten vyf uuren in de Casseleinye van de Hove van Holland Veilen, en Donderdag den 22 dito, 's avonds ten negen uuren, finaal Verkoopen: Een HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de Westzyde van de Nieuwe Breedstraat of Beestemarkt in 's Hage, doende in de Ordinaris Verponding *f* 16-17-, en kan gedeeltelyk immediaat worden aanvaard, het voorschreve Perceel kan driemaal 's Weeks worden gezien, te weeten, Maandag, Woensdag en Donderdag, 's morgens van 10 tot 12, en 's namiddags van 3 tot 5 uuren. Nadere onderrigtinge te bekoomen by den voornoemde Notaris *A. Ponse*, woonende in de Eerste Wagestraat in 's Hage.

JOHANNES MENEVEN, Makelaar, zal op Dingsdag den 20 Mey 1800 te Amsterdam, in het Logement het Wapen van Amsterdam, Verkopen: Een frissche party MANUFACTUREN en WINKELWAREN, bestaande in fyne en supra fyne Lakens, Zyde, half Zyde en Wolle Stoffen, Katoenen, Chitzen, Linnen en andere Lywaden, Zyde en Zayette Kousfen, Turkse Garens, Tapyten en andere GOEDEREN. Breder by Notitie in tyds te bekomen.

**** VERKOPING van BOEKEN, PRENTEN, SCHILDERYEN, MINERAALEN, VERSTEENINGEN, GOUDVISSEN, LIEFHEBBERYEN enz., op Maandag 26 Mey en volgende dagen door en ten Huize van N. CORNEL, Drukker en Boekverkoper op de Meent te Rotterdam; de Catalogus is à 2 st. te bekomen te Amsterd. by *Brave*; Leyde *Cysveer*; 's Hage *Thierry*; Delft *de Groot* enz., alles is twee dagen voor de Verkoping te zien.

*** B. WILD en J. ALTHEER te *Utrecht*, zullen op Dingsdag den 27 Mey 1800 en 2 volgende dagen Verkopen: Eene fraaije Verzameling van zeer wel geconditioneerde BOEKEN, bestaande in *Godgeleerde, Kerkvaders, Classieke Autheuren, Digtkundige* en anderen in 't *Grieks, Latyn, Fransch, Engelsch, Hoog-* en *Nederduitsch*. — Een OPTICA SPIEGEL en eenige PRENTEN, zynde de Catalogus alomme by de voornaamste Boekverkopers, en by hun voor *een Stuiver aan den Armen* te bekomen.

*** By *J. C. LEEUWESTYN*, in den Hage, is onlangs van de Pers gekomen en alöm verzonden:

I. CHARITE' en POLYDORUS, door J. J. BARTHELEMY, Schryver van het Werk: *Reize van den Jongen Anacharsis door Griekenland*; nevens eene beknopte Levensgeschiedenis van dezen beroemden Man, in klein 12mo of Zakformaat, met een fraay Plaatjen, door *Cuilenburg* en *Vrydag*, en gebonden in Carton, de prys is 1 Guld. 5 st.

II. De BRUIDSCHAT van SUZETTE, of de *Geschiedenis van Mevrouw* DE SENNETERRE, door haar zelve beschreven, insgelyks in klein 12mo. met een fraai Plaatjen, en gebonden in Carton, de prys is 1 Guld. 10 stuiv.

III. PATHOM en MELVIL, door SMOLLET, met Platen, den vyftienden Druk van het Engelsch vry gevolgd, gr. 8vo., de prys is 3 Gulden 10 stuivers.

IV. De VERMETELE GELOFTEN, of de *Geestdrift*, door Mevrouw DE GENLIS, compleet, in twee Deelen, in gr. 8vo., de prys is 3 Gulden 12 stuivers.

V. DE SPEELER, of *Revenge-Praag*, Toneelspel van IFFLAND, à 12 stuivers.

VI. REISWEG *naar de* INDIËN, of *beschryving van Egypten, Syriën, Arabiën, Persiën* en *Indiën*, door P. F. HENRY, groot 8vo. à *f* 3-.

VII. GESCHIEDENIS DER VEREENIGDE NEDERLANDEN; nevens de voornaamste Gebeurtenissen in Europa, zedert de Oorlogsverklaringen der Franschen aan Engeland en Willem den Vyfden, tot de vestiging der een en onverdeelde Bataafsche Republiek, in 1798, door C. ZILLESEN, 3de Deel, met pl., van JOSI en VRYDAG, à *f* 3-12-.

VIII. GESCHIEDENIS DER VELDTOGTEN *van den Graave* ALEXANDER SUWAROW RYMNIKSKI, *Generaal Veldmaarschalk, in dienst van zyne Majesteit, den Keizer aller Russen*, 2 deelen, gr. 8vo. à *f* 3-.

IX. OEFENENDE SPRAAKKUNST der FRANSCHE TAAL, volgens een nieuw Ontwerp, nevens een SPRAAKKUNDIG WOORDENBOEK van al de Fransche Werkwoorden, waarin de wyze van tydvoeging der ongeregelden, op het duidlykst, door Voorbeelden, word aangewezen, of GRAMMAIRE PRATIQUE *de la* LANGUE FRANÇOISE, *sur un Plan nouveau, où il est Joint un* DICTIONNAIRE GRAMMATICAL *de tous les verbes Français, où l'on trouve la maniere de conjuguer les verbes irréguliers expliqués par des Exemples*, door O. R. F. W. WINKELMAN, gr. 12mo. à *f* 1-.

X. OPSTELLEN, geschikt naar de Grondregels der Fransche Taal, tot gebruik der Fransche Schoolen, mede door WINKELMAN, gr. 12vo. à 12 stuivers.

XI. KAART der BATAAFSCHE REPUBLIEK, verdeeld in DEPARTEMENTEN EN RINGEN *volgens de Acte van Staatsregeling by Publicatie van het Uitvoerend Bewind, van den 17 November 1798. en in* DISTRICTEN *by Publicatie van den 14 Mey 1799*, vervaardigd en aan de Vertegenwoordigende hoogste macht dezer Republiek opgedragen door *QUINT ONDAATJE*, à *f* 1-.

XII. De kleine en jonge GRANDISSON, of de *Gehoorzame Zoon*, door M. DE CAMBON, geboren VAN DER WERKEN, Tweede Druk, vier Deelen met platen, 12vo. à *f* 4-.

XIII. GAUDI, Handleiding voor de Officieren der Infantery, zoo van de staande Armée, als van de Gewapende Burgermagt, om allerhande Verschansingen op het Veld af te steken en aan te leggen; vermeerderd door BELAIR, met XLII pl. gr. 8vo. à *f* 3-.

XIV. MERKWAARDIGE GESCHIEDVERHAALEN, kenschetzende onderscheiden belangryke Karacters, met platen, van JOSI, groot Octavo à *f* 2-10-.

XV. LANDREIS, van het *Prins van Wallisfort* aan de *Hudsons Baai*, naar den Noorder-Oceaan, ondernomen op bevel van de Maatschappy der Hudsons Baai, ter ontdekkinge van Kopermynen, een Noordwesten Doortogt enz.; door SAMUEL HEARNE, in twee Deelen, compleet, met Kaarten en Platen, groot Octavo à *f* 4-16-.

XVI. DERTIGJAARIGE ZEEREIZEN door drie deelen van de Waereld, gedaan door H. VOGEL, nevens zyn leven, 3 deelen compleet, gr. 8vo. à *f* 6-4-.

XVII. LANDREIZE naar de OOST-INDIËN, langs eenen tot heden nog nooit door Europeërs bereisden Weg; door CAMPBELL VAN BARBRECK, 2 deelen compleet, gr. 8vo. à *f* 3-12-.

XVIII. TAFEREELEN van Armoede en Tegenspoed, door M. G. DE CAMBON, geb. VAN DER WERKEN, met pl. gr. 8vo. à *f* 2-8-.

Een Nieuw uitgevonden MIDDEL, in plaats van WASCH. Dit beproefde Middel is extra goed voor allerlei zoorten van GLAT-HOUT, volgens het Voorschrift gebruikende, zal men met verwondering zien, dat het (met weinig moeite) een fraaije glans op dezelve geeft: verdryft de Worm daaruit, dat ze er nooit weder inkomt, is ook extra goed voor alle verlakte Goederen, &c. 't Potje met een bericht kost 6 stuiv. is alleen te bekomen te Amsterdam in de Boekdrukkery van de Wed. AREND BAKKER, op 't Water, by den Dam.

*** By N. VEENKAMP en *Zoon* te Groningen, is heden in gr. 8vo. van de Pers gekomen, en word in alle Boekwinkels voor den Prys van 56 st. Verkocht, eene uitvoerige en zeer belangryke VERHANDELING, ten betoge dat de Christelyke Godsdienst door de aanvallen der vroegere en latere Bestryders niets verloren, maar aanmerkelyk gewonnen heeft, of DISSERTATIO INAUGURALIS *de veterum & recentiorum obtrectationibus, veritatem religionis Christianæ non labefactantibus, immo confirmantibus, quam exhibuit* JANUS SCHARPIUS, — zynde door den, wegens uitgebreide geleerdheid in het ruime vak der Wetenschappen, alom beroemden Man geschreven, by gelegenheid, dat hy, den 10 van Louwmaand 1799, te *Duisburg*, eershalve, tot *Doctor* in de H. Godgeleerdheid bevorderd wierd.

Een Souverein BORST-MIDDEL, genezende terstond uit den grond alle BORST- en LONGKWALEN, als Tearing, Uitteerende Koortsen, benauwde Borsten, Kort-Ademingen, Bloedspuwingen, alle soorten van Hoesten, zelfs de Kink- en Slaapbelettende Hoest, doet de taaije Fluimen en Rageheis zonder moeiten uitlozen, en dryft de taaije scherpe Stoffen op eene zagte wyze uit 't Ligchaam: onder directie van G. K. Medecina Doctor à *f* 1. Is in Commissie te bekomen t' Amst. in de Boekdrukkery van de Wed. *M. Bakker* op 't Water; Rott. D. Hoogwerf. Brieven *franco.*

*** De Hoogleeraar A. H. NIEMEYER, by onze Landgenooten reeds zoo voordeelig door zyne *Characterkunde van den Bybel* bekend, verpligtte zyn Vaderland grotelyks aan zich door zyne uitstekende vermogens en bekwaamheden ook aan het vak der Opvoeding te wyden. Als opziender over het Paedagogium te *Halle* daar toe geroepen, besteedde hy eene reeks van meer dan 12 Jaren aan het onderzoek van al het geen tot het beschouwende en beoeffenende gedeelte der opvoeding behoort, en besloot om zyne daarin verkregene kundigheden aan zyne Landgenoten mede te delen. Het belangryk werk, waarin hy zulks deed en waar van in Duitschland reeds zedert 1796 de derde Uitgave verschenen is, wordt by den Boekverkoper F. BOHN, te Haarlem uitgegeven onder den titel van: GRONDBEGINSELEN VAN DE OPVOEDING EN HET ONDERWYS *voor Ouders, Leermeesters en Opvoeders, uit het Hoogd. vertaald door* J. TEISSEDRE L'ANGE *Pred. by de Walsche Gem. te Haarlem*. Het belang van het onderwerp; de voortreffelyke bearbeiding van het zelve; het tegenwoordig tydstip, waarin men in ons Vaderland op de Nationale Opvoeding met ernst bedacht is; de volstrekte behoefte van zulk een Werk, dat een volledig en classiek leerboek is, hoedanig 'er geen, altans in onze tale bestaat; en eindelyk de aangewende zorg, om hetzelve in een Neerlandsch gewaad op eene wyze zynes Autheurs waardig, in het licht te doen komen, moeten het aanbun, die in de Opvoeding der Jeugd belang stellen, ten sterksten aanbevelen. Men kan omtrent den aart en de uitvoering van dit Werk niet alleen nadere inlichting bekomen in een gedrukt Bericht, dat alomme gratis te verkrygen is, maar ook in de Bibliotheek, III D. No. 11, alwaar het ten ernstigsten word aangeprezen; en in de Letteroeffening van dit Jaar, daar het in twee No. 9 en 10, door eene *hui pngemeen uitvoerige, en naauwkeurige recensie* word aanbevolen.

In den Haag, by PIETER FREDERIK VAN KOLB, in de Spuystraat.